

בס"ד, ט"ז באלול תשפ"ה

9 בספטמבר 202

תיק מס' 85024

פסק דין

לבין
הנתבעים

בעניין שבין
התובע

רקע

הצדדים קבלו את הח"מ (להלן: ביה"ד) כבוררים הן לדיון והן לפשרה, וחתמו על הסכם בוררות כנדרש.

ביה"ד קיים דיון בנוכחות הצדדים. לביה"ד הוגשו גם מסמכים רבים ע"י הצדדים.

לא נפרט בפסק הדין את כל הטענות שנטענו בפנינו, ואת כל הראיות שהוגשו לנו, אלא **רק את עיקרי הדברים**.

התובע הוא קבלן שהיה קטין בעת ביצוע העבודה ובעת הגשת התביעה לבית הדין. לפיכך התביעה הוגשה עם אביו תובע 2. כאמור, עיקר הויכוח הוא בין התובע לבין הנתבעים. אולם משעה שנתגלעו חילוקי דעות בין התובע לבין הנתבעים, נכנס אביו לעובי הקורה, ואף הציע לנתבעים כי הוא יעבוד במקום בנו. ולמעשה בדיון בפני ביה"ד התווסף האב כתובע נוסף לתביעת בנו. לפיכך, על אף שלפנינו שני תובעים, נתייחס בפסה"ד בעיקר לתובע. בעת מתן פסק הדין התובע כבר בגיר ולכן הוראות פסק הדין מתייחסות רק אליו.

א. הנתבעים בקשו לשפץ את דירתם. משום כך, פנו אל התובע, שהיה באותה עת קטין בן 17, העוסק בשיפוצים, בבקשה שישפץ את דירתם. פניה זו נעשתה ע"פ המלצת מעצבת פנים שהכירו הנתבעים. הנתבעים פרטו את מבוקשם, התובע הגיש הצעת מחיר לשיפוצים. הצדדים חתמו על הצעת המחיר הנ"ל בתאריך 06.05.24. ע"פ הנ"ל **הסכום הכולל לתשלום 50,600 ₪. זמן לביצוע העבודה עד חודש ימים.**

ב. נקדים ונאמר כי אנו רואים במסמך זה **חובה המחייב את שני הצדדים** (בניגוד לדעת ב"כ התובעים).

ג. **הנתבעים היו מעוניינים בשיפוצים נוספים**, רובם הוספו בכתב יד על המסמך המקורי. התובע אמר לנתבעים כי התוספות יאריכו את העבודה בשבועיים. [הצדדים חלוקים בעניין זה. לטענת התובע, הכוונה רק לשתי התוספות הראשונות – חדר אמבטיה ושירותים, ואילו

ביחס לתוספות האחרות לא ננקב מועד לסיום. לטענת הנתבעים, כל התוספות היו אמורות להסתיים תוך שבועיים.]

ד. עלות התוספות [התמחור מופיע ליד כל סעיף] שנויה במחלוקת.

ה. **העבודה התמשכה הרבה מעבר לזמן המתוכנן.** כמו"כ הנתבעים סברו כי העבודה אינה לרצונם, הן מבחינת האיכות, והן מפני שלדעתם התובע גורם להם נזקים במהלך עבודתו. לפיכך, בסמוך ל-28.05.24 הפסיקו הנתבעים לשלם לתובע, ועל כן התובע הפסיק לעבוד.

ו. **בפועל שילמו הנתבעים לתובע סך 59,200 ₪.**

ז. הנתבעים שלא היו מעוניינים שהתובע ימשיך בעבודתו אצלם, מחמת הטענות דלעיל, לקחו בעלי מקצוע אחרים בכדי להשלים את השיפוץ לשביעות רצונם. נבקש להעיר, כי החלטה זו של הנתבעים – להפסיק את עבודת התובע + לקיחת בעלי מקצוע אחרים בכדי שישלמו את העבודה – גם אם היא לגיטימית, וע' בזה בהמשך, היא מקשה על ברור העובדות לאשורן. מה בדיוק היה המצב בזמן הפסקת עבודת התובע. ושגיאות מי יבין.

טענות התובע

ח. **התובע טוען כי המחירים הנמוכים שהציע הן בגדר אונאה.** והיות ומדובר באונאה יותר מכפל, הרי שלטענתו במקרה זה יש אונאה גם בקרקעות (וכוונתו), דא"כ כנ"ל לגבי שכר שדינו כעבד, שדינו כקרקע, יהיה דין של אונאה בכפל. אמנם יש להעיר שדינו כקבלן. ואכמ"ל. כראיה לטענתו מציין התובע לתמחור שכ' מר א' – מעין בורר שהציע לצדדים פשרה. ע"פ דברי מר א' עלות התוספות בלבד מגיעה ל-55,850 ₪.

ט. לטענת התובע, היות והמחיר הבסיסי היה 50,600 ₪ + התוספות ע"פ מר א' 55,850 ₪, הרי שהתובע היה צריך לקבל 106,450 ₪. עד היום קיבל התובע סך 59,200 ₪. כלומר יתרת החוב היא 47,250 ₪. לכך יש להוסיף סך 1,500 ₪ עבור דליי צבע השייכים לתובע ונלקחו ע"י הנתבעים. סה"כ 48,750 ₪. כמו"כ דורש התובע 25,000 ₪ עבור נזקי משנה ועגמת נפש. סה"כ 73,750 ₪, לא כולל הוצאות משפט ושכ"ט עוה"ד. **בהמשך עודכן סכום התביעה ל-82,190 ₪, לא כולל הוצאות משפט ושכ"ט עוה"ד.**

י. הנימוק להגדלת סכום התביעה: בניית קיר עקום והריסתו ובנייתו מחדש – באשמת הנתבעים – 7,000 ₪. + בניית קרניזים מחדש לפי בקשת הנתבעים – 4,000 ₪. אמנם לפ"ז היה צריך להיות סכום התביעה 84,190 ₪.

טענות הנתבעים

יא. **הנתבעים תובעים סך 100,000 ₪** עבור העבודות שבוצעו ע"י התובע באיכות ירודה, ויש צורך לבצעה מחדש, וכן חומרים שנרכשו ע"י הנתבעים וכעת ירדו לטמיון. + 21,914 ₪ תשלומים לאנשי מקצוע עבור הנ"ל. + 1,915 עבור חומרים שרכשו הנתבעים עבור הנ"ל. +

6,000 ₪ עבור חדש וחצי של שכירות כתוצאה מהתארכות השיפוצים. + 25,000 ₪ עבור עגמת נפש וכד'. סה"כ 154,829 ₪ לא כולל הוצאות משפט ושכ"ט עוה"ד.

יב. הנתבעים דחו את טענת האונאה שהעלה התובע וטענו כי אין כאן אונאה, וכי קבלו הצעות מחיר דומות מקבלנים אחרים. בענין המחיר שהציע מר א' טוענים הנתבעים, כי הוא לא תמחר את התוספות, אלא רק כתב את הסכום המקסימלי האפשרי לפי דברי התובעים.

נושאי הדיון

1. טענת אונאה
2. עלות התוספות
3. טענות הנתבעים בעניין איכות העבודה
4. האם הפסקת העבודה על ידי הנתבעים היתה מוצדקת
5. טענות לחוסרים בעבודת התובע
6. טענות לנזקים שגרם התובע
7. הוצאות משפט ועוגמת נפש

טענת אונאה

יג. **אנו דוחים את טענת התובע כי ההצעה הנמוכה שהגיש מלמדת כי מדובר באונאה.** בתחום השיפוצים הפערים בין ההצעות השונות מגיעים למאות אחוזים, ולפיכך אין זו אונאה. **בנוסף לכך** סביר מאד שבחור צעיר המבקש להיכנס לתחום יציע הצעה ב"מחירי רצפה" ואפילו במחירי הפסד, רק בכדי להיכנס לשוק ולרכוש לעצמו שם. בנוסף, **בנוסף נציין** כי אביו של התובע הינו מפקח בניה במקצועו, וחזקה על התובע שהתייעץ עם אביו בענין. ואין לך "עד שיראה לתגר" גדול מזה. ואין צורך להתייחס לסוגיית אונאה בקרקעות, אשר די בה בכדי לומר שאין כאן דין אונאה (היות ואין כאן כפל), וכפי שציין ב"כ הנתבעים בסיכומיו.

יד. ב"כ התובע אף טען שזהו מקח טעות. אולם כאמור, לענ"ד לא רק שאין זה מקח טעות, אלא אף אונאה אין כאן. שהרי מקח טעות פירושו טעות בהבנת פרטי העסקה, ואילו כאן לא נטען שהיתה טעות בפרטי העסקה אלא רק בתמחור שלה.

טו. ועל כן אין אנו זקוקים להתייחס לתמחור שערך מר א' בענין.

טז. **לפיכך, טענת אונאת המחיר שטען התובע – נדחית.**

עלות התוספות

- יז. לטענת התובע (כפי שכתב בכתב התביעה המורחב) **סה"כ התוספות 32,160 ₪**.
- יח. בכתב ההגנה ציינו הנתבעים כי עלות התוספות 15,500 ₪. לא ברור כיצד הגיעו לסכום זה. בהמשך כתב ההגנה מציינים הנתבעים סך 12,800 ₪. גם חישוב זה אינו ברור. בסיכומי הנתבעים הסביר ב"כ הנתבעים שאלו סכומים מצטברים. סה"כ 28,300 ₪. כמו"כ בסיכומי הנתבעים הם מקבלים את הסכום בו נקב התובע, למעט 4 הסתייגויות, כך שהסכום לטענתם הוא 30,060 ₪. כלומר פער של 2,100 ₪. לאור שינוי הגרסאות של הנתבעים קיבלנו את טענת התובע בעניין זה.
- יט. בנוסף, על הנתבעים לשלם סך 7,000 ₪ עבור בניה פעם נוספת של הקיר, בניה שלא היה חייב לבצע, היות שלא הוכנה תוכנית מתאימה, כך שזו אינה אשמתו. אין אנו מחייבים את הנתבעים לשלם עבור בניית הקרניזים מחדש, היות שהיו צריכים להתקינם מחדש וא"כ לא נהנו כלל מההתקנה השניה של הקרניזים ע"י התובע.
- כ. בנוסף, על הנתבעים לשלם 1,500 ₪ עבור דליי הצבע.
- כא. סה"כ עבור תוספות 40,660 ₪.

טענות הנתבעים בעניין איכות העבודה

- כב. הנתבעים ידעו שמדובר בבחור צעיר. ידעו שלא יכולות להיות מאחוריו שנות ניסיון רבות. לפיכך היה עליהם לדעת כי מדובר בצעיר חסר ניסיון, ועבודתו תהיה בהתאם לחוסר ניסיונו, ובהתאם למחיר הנמוך שביקש. וכמאמר הפתגם: **You got what you paid for**. חשוב לציין שלא נעשה חוזה מסודר וברור. ללא מנהל פרויקט. ללא מדידות ברורות.
- כג. אשר על כן, כל טענותיהם של הנתבעים בדבר איכות נמוכה של העבודה, דינן להידחות. אמנם ביה"ד שוכנע כי אכן מדובר באיכות נמוכה של עבודה, אולם זו האיכות הצפויה להתקבל נוכח חוסר ניסיונו של התובע. ונוכח המחיר הנמוך מאד שהציע התובע.
- כד. על כן לא נחייב את התובע בתשלומים ששילמו הנתבעים לבעלי מלאכה שנשכרו כדי לתקן את מלאכתו של התובע (נציין כי חלק מהרשלנות הנטענת והנזקים הנטענים כלפי התובע לא הוכחו דיים. חלק מה"עדים" אינם כשרים, נוגעים בדבר, אינם מעידים אלא על בעל מקצוע אחר שעבודתו לקויה. אולם כאמור אין זה מעלה או מוריד לעצם החלטתנו). נשוב ונציין כי המחירים הגבוהים שנדרשו הנתבעים לשלם לבעלי המלאכה השונים, רק מוכיחים עד כמה המחיר שהציע התובע היה נמוך ועד כמה הוא לא היה בעל מקצוע מנוסה, דבר שהנתבעים היו אמורים לדעת.
- כה. אכן נזקים משמעותיים לא אמורים להגרם גם במקרה שמדובר בפועל חסר ניסיון. וככל שנגרמו כאלו הרי שהתובע חייב לפצות את הנתבעים על נזקים אלו. אנו דוחים את טענת

התובע כי אינו אחראי לנזקים לציוד ולריהוט היות והיה על הנתבעים לפנות את הדירה לגמרי כמקובל. הנחתו באשר למקובל אינה מדויקת. כן אנו דוחים את טענת התבע כי שברים שנגרמו בגלל פריסת אבני הקרמיקה אינם באחריותו.

כו. לפי האמור לעיל, אין מקום להתייחס לטענות הנתבעים על התובע בכך שלא עבד כל יום, או שהתחיל מאוחר, או שהרבה להתייעץ, או שהיה חסר רכב ועוד ועוד. **כל הטענות ממין זה רק מוכיחות כי מדובר בצעיר חסר ניסיון. ולכל הפחות היו הנתבעים צריכים להפסיק את ההתקשרות איתו תוך זמן קצר ביותר.**

כז. לאור האמור בסעיפים דלעיל, **לא נפרט את כל הנזכר** בטענות הנתבעים – התובעים שכנגד, ואת ההתייחסות לכך בדברי התובע – הנתבע שכנגד, בענין עבודה רשלנית ונזקים שוליים, אלא רק את הנזקים המשמעותיים (נעיר גם כי נראה שלפעמים הנתבעים דרשו תיקון גדול מאד ביחס לפגם. כגון: החלפת כל השיש בגלל הכיורים. או החלפת ריצוף כוללת ועוד.).

כח. **לענין התמשכות העבודה.** לדעת חלק מהדיינים, הנתבעים היו צריכים לקחת בחשבון שהזמן שנקב התובע, הוא תוצאה של חוסר ניסיון, ובפועל הזמן יהיה ארוך יותר. כמוכן שגם לזה יש גבול. לדעת חלק אחר של הדיינים אמנם יש לדרוש עמידה בזמנים, אולם היות שלא נקב תאריך סיום מדויק (מעבר למספר הימים 30, 14). ובפרט שלא הוזכר בחוזה קנס או תשלום עבור איחור, אין לחייב קנס על איחור קל. בהמשך נדון בפיצוי על אי השימוש בדירה.

האם הפסקת העבודה על ידי הנתבעים היתה מוצדקת?

כט. והנה, משעה שהנתבעים היו סבורים שעבודתו של התובע הינה באיכות ירודה, **ובית הדין מסכים לקביעה זו**, היו רשאים להפסיק את עבודתו. **לפחות מהטעם הפשוט של מניעת נזק נוסף לדירה.** נבאר:

ל. **באופן עקרוני** זכותו של התובע לומר: אם אכן ישנם ליקויים הרי שאני רוצה לתקנם בעצמי.¹ זו לא רק זכותו אלא גם חובתו. דבר זה נכון גם ע"פ ההלכה (כפי שהתבאר בפסק דין ארץ חמדה גזית 1-74005). אולם אם יוכח שהתובע אינו מסוגל או אינו רוצה לתקן את הליקויים (או חלקם) הרי שאז יהיו רשאים הנתבעים לתקן את הליקויים בעצמם, ולקבל את הוצאותיהם (הסבירות) מהתובע. חובת ההוכחה – שהתובע אינו מסוגל או אינו רוצה לתקן – מוטלת על הנתבעים.

¹ ע"י שו"ע חו"מ סימנים שי-שיב הן לענין חמור, או ספינה או בית. כאשר המשכיר וכד' לא עמד בהתחייבותו, הרי שעליו להעמיד בית אחר במקום הבית שסוכם עליו וכד'. אולם אין השוכר יכול לדרוש החזרת המעות בטענה – איני רוצה יותר להיות קשור לצד השני

לא. **אולם זכות התיקון של קבלן מוגבלת בזמן.** שהרי לא יעלה על הדעת שקבלן יוכל לשמור על זכות התיקון ללא הגבלת זמן. (ע"פ פס"ד 1-74005). ובפרט שעל פי ההלכה (שו"ע חו"מ שו, ח), כאשר המזמין התרה בקבלן לתקן את עבודתו והוא לא עשה זאת - ניתן לסלקו לאחר התראה.

לב. נעיר כי די להתרות בקבלן על כך שיש ליקויים בעבודתו. (עיינו ברש"י מסכת בבא בתרא דף כא עמוד ב ד"ה כמותרין). וכך כתב הפתחי חושן (שכירות - פרק י - הערה כד): "אבל כשמתרה בו, לכו"ע אף יחיד יכול לסלקו, ואפי' אם ירצה הפועל לשלם הפסדו. ונראה שאפי' אינו מפסידו ממש, אלא שמתרשל במלאכתו שלא כדרך הפועלים יכול לסלקו לאחר התראה. וכן מוכח מלשון הרמ"א סימן שלג סעיף ה." וכ"ש אם גורם נזקים!

לג. לאור כל זאת אנו קובעים כי הפסקת העבודה של התובע על ידי הנתבעים היתה מוצדקת, ולפיכך הוא זכאי לקבל את התשלום שהובטח בניכוי עלות השלמת העבודה (שו"ע חו"מ שלג, ד).

טענות לחוסרים בעבודת התובע

לד. כאמור, יש לנכות מהסכום שנקב התובע, את העבודות שבסופו של דבר לא ביצע. הצדדים לא בארו בתחילה בדבריהם מה בדיוק לא בוצע. למעט ניקיון בסיום העבודה – מוסכם על הצדדים שלא בוצע. ובניגוד לדברי ב"כ התובעים, הנתבעים מעולם לא מחלו על כך.

לה. הנתבעים טענו כי ניקוי הבית עלה 3,000 ₪ אך לא המציאו קבלה. לא נראה לנו סביר שניקיון יעלה 3,000 ₪ עבור עבודה שמחירה הראשוני 50 אש"ח. גם בדיקת עלות שעת עבודה והכפלתה במספר השעות הדרוש אינה מביאה לתוצאה זו. לדעתנו יש לחייב עבור הניקיון סך של 600 ₪ + עלות פינוי 17 שקי פסולת – סה"כ 1,700 ₪.

לו. בתשובה לשאלת ביה"ד פרטו הצדדים אלו עבודות לא בוצעו ע"י התובע. הצדדים חלוקים בענין.

לז. לטענת התובע (כפי העולה בתשובתו לביה"ד מתאריך 08.07.25) הכל בוצע למעט:

משיכת צינור גז, עקב מגבלה טכנית, ובהסכמת הנתבעים, וביצע במקום זה נקודת חשמל למחמם מים חשמלי.

חלק מגופי התאורה כגון מנורת קיר בסלון.

כמה מסגרות על השקעים.

אי חיבור הברזים בפועל לצנרת (אך הברזים עצמם הותקנו).

לח. לטענת הנתבעים (כפי העולה מתשובתם לביה"ד מתאריך 09.07.25) [הנתבעים חזרו על טענות ביצוע לא מושלם וכד' – לזה התייחסנו בגוף פסה"ד. וכן לנושאים שהתייחסנו עליהם בנפרד – כגון הקרניזים] התובע לא ביצע כדלהלן:

הוכנו השקעים לחדרי ילדים, אך לא חוברו לחשמל.

לא בוצעו כל תיקוני הצבע.

לא הושלמו כל הפאנלים.

לא הותקן כיור ומראה.

לט. הצדדים לא ביקשו שימונה מומחה, ואף בית הדין סבר שהדבר לא מומלץ משתי סיבות: הראשונה, שלא ניתן לראות מה בוצע ובאיזו איכות בגלל שהנתבעים השלימות את העבודה. והשנייה, בגלל שלאור עלות השיפוץ יתכן שעלות המומחה תהיה גבוהה מהתועלת מהבדיקה שלו.

מ. למעשה, בבית"ד נחלקו הדעות בענין זה. לדעת המיעוט יש **לנכות מהמגיע לתובע סך 4,000 ₪**. לא כולל הניקיון. לדעת הרוב, היות ובעמוד 2 לכתב הגנה ולתביעה שכנגד התובע כותב "ורק נשאר להשלים ולסיים את הפינישים שזה בערך כ 5% מכלל העבודות והתוספות." זו למעשה הודאת בעל דין שהוא לא ביצע 5% מהעבודות. עלות השיפוץ המקורי 50,600 ₪ + עלות התוספות (לעיל) 32,160 ₪ = 82,760 ₪. חמישה אחוזים מסכום זה הם 4,138 ₪. הוחלט כדעת הרוב לחייב בסך 4,138 ₪.

מא. **סה"כ פיצוי בגין חוסרים ואי ביצוע ניקוי: 6,438.**

טענות לנזקים שגרם התובע

מב. נציין כי "כתב כימות נזקים" שהגישו הנתבעים המכיל 40 עמודים, לוקה בחזרה כמה פעמים על אותם הנזקים. כך למשל סעיף 37 מכיל 40 (!) נקודות – נזקים. ולא נאמר מה גובה הנזק הנתבע עבור כל אחד מהנזקים הנטענים! אכן בתחילת הסעיף נאמר: "על מנת להמחיש את גודל עוגמת הנפש של הנתבעים להלן פירוט בנקודות קצרות של תוצאות עבודת התובע בעבודתו הרשלנית, הצטברות הנזקים מעידה על חוסר מיומנותו הקיצוני של התובע, דבר שמחמיר את רשלנותו הפושעת."

מג. סעיף זה חוזר שוב בעמודים 39-40 לכתב הכמויות הנ"ל. ושם נאמר בתחילתו: "רשימת הנזקים: רובם כלולים במחיר הנזקים לעיל או שתוקנו ע"י בעלי המקצוע חלק מהנזקים לא תוקנו, ואין דרך לתקן אותם!"

מד. רוצה לומר, אלו רק נקודות הממחישות את עוגמת הנפש שנגרמה לנתבעים מחמת חוסר ניסיונו של התובע. וכבר כ' לעיל שאין אנו מחייבים אותו לשלם עבור הנ"ל. אכן לדעתנו יש בסעיף זה נזקים שלא אמורים לקרות במהלך עבודות, ועליהם התובע צריך לפצות, ובכלל זה: נזק לידית התנור, נזק לארון מטבח, העדר חשמל בנקודה עבור מנורת הלד. את הנזק לספרייה וכד'. כאמור אין אנו מקבלים את טענת התובע כי זו אשמת הנתבעים. למשל בענין זה של הספרייה. היה על התובע לומר לנתבעים: איני יכול לרצף כשהספרייה כאן. אנא פנו

אותה. הוא לא עשה כן, אלא ניסה להזיזה בצורה שגויה. וא"כ עליו לשלם עבור הנזק הנטען. גם בעניין זה נחלקו דייני בית הדין בכמה יש לחייב בדרך של אומדנא: לדעת המיעוט יש לחייב בסך 2,000 ₪ ולדעת הרוב יש לחייב בסך 3,000 ₪.

מה. ע"פ החומר שבפנינו אנו קובעים כי התובע הזיק לאמבטיה ברשלנות הקרובה לפשיעה, וע"כ הוא חייב בנזקי האמבטיה עצמה (אין אנו מקבלים את טענת המחילה, או את הטענה כי מדובר בנזק שולי) – 940 ₪ + עלות החלפתה. [להערכת בית הדין עלות ההחלפה הינה לפחות 2,000 ₪]. סה"כ 2,940 ₪.

מו. כנ"ל עליו לשלם עבור הברזים שניזוקו (אין אנו מקבלים את הטענה כי "הברזים עובדים". אדם שמשפץ את ביתו זכא לקבל ברזים שלמים, ללא שריטות, פגמים וקרעים, אף אם הם משמשים מעין מלאכתן). עלות 1,100 ₪.

מז. כמו"כ על התובע לשלם עבור מנורת המטבח ששבר. עלות המנורה 2,000 ₪.

מח. כמו"כ עליו לשלם עבור תיקון חוטי מכונת הכביסה. עלות התיקון 240 ₪.

מט. כנ"ל עבור לד שנשרף. עלות הלד 335 ₪.

נ. כנ"ל עבור פח האשפה. עלות 120 ₪.

נא. כנ"ל עבור כסאות כתר. עלות 250 ₪.

נב. בריחת גז מהמזגן הינה באחריות התובע. עלות 550 ₪.

נג. סה"כ פיצוי עבור נזקים: 10,535 ₪.

טענות לליקויים ותביעות נוספות

נד. התקלות בלוח החשמל הן באחריות התובע, היות שבעצמו אינו חשמלאי מוסמך והיה עליו להביא חשמלאי מוסמך לביצוע העבודות בלוח החשמל. אמנם גם החשמלאי שהביאו הנתבעים אומר על הלוח: "זה די טוב". ואף התקלה שנמצאה היתה קלה. ולכן אנו מחייבים רק בשליש העלות הנתענת (535 ₪ במקום 1,604 ₪).

נה. כמו"כ יש לקזז מהתשלום המגיע לתובע, את חומרי הבניה ששילמו הנתבעים במקומו בסך 1,065 ₪.

נו. אמנם לא שוכנענו שהתקנת הקרניזים היתה שגויה לחלוטין וע"כ אין אנו מחייבים את התובע לשאת בעלות ההתקנה מחדש של הקרניזים.

נז. אמנם היות וחיפוי קיר הסלון הותקן בצורה רשלנית מאד, על תובע לשאת בעלות התיקון. עלות: 3,445 + 1,120 = 4,565 ₪.

נח. קרמיקה, ריצוף, ואריחים. כנ"ל מדובר בצעיר חסר נסיון וכו'. יש לצפות לשבירה מסוימת (סוגיית פריסת הקרמיקה. אכן נעשתה בתנאים גרועים. אכן הנתבעים לא אמרו מראש

לתובע שיהיה צורך בפריסה. מאידך היה עליו לשאול האם יהיה צורך בפריסה. לסוגיה זו גם השפעה על התמשכות העבודות), אך לא מוגזמת. ובאופן כללי דינו כאדם המזיק החייב בתשלום הנזק (עי' שו"ע חו"מ סימן שו' סעיף ב ועוד). לאור מחירי הריצוף והקרמיקה שבהם רכשו הנתבעים את הנ"ל. אנו קובעים כי **פיצוי בסך 3,000 ₪ מכסה את כל הטענות בנושאים אלו**. נזכיר: את הנזק מעל לצפוי.

נט. **התביעה לשכ"ד**. השיפוץ המקורי היה אמור להסתיים תוך חדש. התוספות: לדברי הנתבעים – שבועיים. לדברי התובע – יותר. לעני"ד לא יותר מחודש. הווה אומר שה"כ חדשיים. אמנם כאמור בבעל מקצוע חסר ניסיון, יש לצפות לאי עמידה מסוימת בזמן שנקבע. אך לא בצורה מוגזמת. יש להעיר שהתובע התחיל בעבודות באיחור. **לדעתנו יש לחייבו בעלות שכ"ד של שבועיים בלבד בסך 2,000 ₪**.

ס. **סה"כ התובע חייב לתובעים בגין הפריטים המוזכרים בפרק זה סך 11,165 ₪**.

סיכום

סא. **להלן סיכום הסכומים שנפסקו לעיל:**

50600	תמורה שהובטחה בחוזה
40660	חיוב בגין תוספות
91260	סה"כ התמורה על כלל העבודה
10535	ניכוי בגין נזקים
6438	ניכוי בגין חוסרים
11165	ניכוי בגין ליקויים וכו'
28138	סה"כ ניכויים
63122	התמורה פחות הניכויים
59200	שולם עד כה
3922	יתרת חוב לתשלום לתובע

הוצאות משפט ועוגמת נפש

סב. התובע שילם אגרת בית דין בסך 1,106 ₪, והנתבעים שילמו אגרה בסך 2,250 ₪. ע"פ המקובל בבית הדין הצדדים מתחלקים בשווה באגרת בית הדין. במקרה זה, הצדדים יתחלקו בהפרש בין האגרות, כלומר, התובע ישלם לנתבעים סך 572 ₪ בגין אגרת בית הדין.

סג. בעניין הצער ועוגמת הנפש, אנו חושבים שזו נגרמה לשני הצדדים, ואחריותם לכך משותפת, ולפיכך אין מקום לחייב בסעיף זה.

עמוד 9 מתוך 10

משרד ראשי: רח' ברוריה 2, ת.ד. 8178 ירושלים 91080 P.O.B 8178 Jerusalem
Main Office: 2 Brurya St. P.O.B 8178 Jerusalem 91080

טל' 02-5371485 Tel 02-5379626 פקס Fax 02-5379626 www.erezhemdah.org
beitdin@erezhemdah.org ע"ר מס' 580120780

Founders: The Bellows Family, Chicago, Illinois

סד. שאר התביעות של שני הצדדים – נדחות.

סה. היות ולשני הצדדים היתה סיבה לחשוב שהם צודקים, והיות ולא ראינו התנהגות חריגה בהליכים שבפנינו, אין מקום לחיוב הוצאות / שכ"ט וכד' מעבר לאמור לעיל.

החלטות

1. הנתבעים, שניהם ביחד וכל אחד לחוד, חייבים לשלם לתובע סך 3,922 ₪
2. התובע חייב לשלם לנתבע 572 ₪ בגין השתתפות באגרת בית הדין, ולכן יש להפחית סכום זה מחובם של הנתבעים לתובע. סה"כ חייבים הנתבעים לשלם לתובע 3,350 ₪, וזאת עד לתאריך כ"ז תשרי תשפ"ו, 19.10.25.

3. ניתן לערער על פסק דין זה עד לתאריך ד' חשוון תשפ"ו, 26.10.25.

4. המועדים נקבעו מתוך התחשבו בחגי תשרי תשפ"ו.

והאמת והשלום אהבו

פסק הדין ניתן בתאריך ט"ז באלול תשפ"ה, 9 בספטמבר 2025

בזאת באנו על החתום

הרב דניאל רוזנפלד

הרב אליעזר שנקולבסקי,
אב"ד

הרב ניר ורגון